

ODBORNÉ STANOVISKO

HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU A VÝROČNEJ SPRÁVY MESTA STARÁ ĽUBOVŇA ZA ROK 2017

Ľudská myseľ je nedokonalá, dôvodov prečo je viacero. Vyberáme si informácie, ktoré nám vyhovujú, a tie, ktoré narúšajú našu predstavu, radšej ignorujeme. Na vine môže byť naša ochota viacej počúvať príbehy ako suché fakty, ale aj to, že nás stále vedie intuícia. Schopnosť rozlíšiť pravdu od poloprávd, rozoznať názory od faktov, rozmyšľať samostatne, vyhodnocovať fakty vo vzájomných súvislostiach, ale pritom tiež dôverovať iným, sa stáva kľúčovou nielen v systéme primárneho vzdelávania, ale aj v živote a praxi. Kritické myslenie sa nedá úplne oddeliť od iných zručností, úzko súvisí nielen s logikou či argumentáciou, ale aj s objemom poznatkov, ktoré človek má a môže sa na ne pri uvažovaní spoliehať, s tvorivosťou, so schopnosťou sa vcítiť sa do prežívania iných, či so súhrnom morálnych hodnôt, ktoré často dávajú jednotlivým argumentom váhu.

Každá vyspelá spoločnosť sa pokúša zlepšovať spôsob, akým je spravovaná. Zverejňovanie informácií o naplnení, konštrukcii, či vývoji daňového či nedaňového systému umožňuje jeho lepšie pochopenie a objektívnejšie porovnávanie v čase a s ostatnými jednotkami územnej samosprávy. V súlade s princípom a poslaním poskytovať spoľahlivé ekonomické, rozpočtové, daňové a nedaňové, výdavkové analýzy pre územnú samosprávu a verejnosť chceme poskytnúť verejnosti čo najviac ďalších informácií, vyhodnotení či analýz o finančnom a ekonomickom systéme činnosti a úkonov v územnej samosprávnej jednotke Mesto Stará Ľubovňa.

Predkladané odborné stanovisko je pomôckou pre čitateľa, nástrojom pre kohokoľvek, kto má chuť rozmyšľať nad tým, čo vlastne systém územnej samosprávy v organizačnej, ekonomickej, technickej, účtovnej a právnej podstate absorbuje, na čo si dať pozor a ako dosiahnuť prípadne zmeny myslenia, procesov či rozhodovania.

Daňový report príjmov a nedaňových príjmov, zhodnotenie stavu a charakteru výdavkov a ich vyhodnotenie a porovnanie v rokoch predstavuje faktografický analytický opis finančného a ekonomického vyhodnotenia činností mesta. Spolu s finančným a ekonomickým vyhodnotením analytických jednotiek - obchodné spoločnosti, rozpočtové organizácie a príspevková organizácia tvorí konsolidovaný analyticko – štatistický report v oblasti hospodárenia s majetkom a vývoja výnosov, nákladov, tržieb, príjmov a výdavkov, dotácií a výsledkov hospodárenia.

Včasnú, spoľahlivú a efektívnu naplnenie kontrolného systému v samosprávnej jednotke môže plniť jej základný cieľ: včas odhaľovať odchýlky od platných noriem, prijímať účinné opatrenia a tým chrániť hospodárnosť, účelovosť, efektívnosť, transparentnosť a dôveryhodnosť využívania verejných prostriedkov územnej samosprávy. Finančná kontrola na mieste, z hľadiska jej zákonom stanovených úloh ako aj z hľadiska uplatnenia základných funkcií kontroly (informačná, výchovná, represívna), má relatívne stále a jednoznačné zameranie. A preto je na mieste citovať autorov z publikácie „Najlepší s možných svetov _ Hodnota za peniaze v slovenskej verejnej politike.“, cit. *„Úspešné krajiny 21. storočia s najvyššou kvalitou života sa líšia veľkosťou štátu, no zároveň majú jedno spoločné: efektívnu verejnú správu zameranú na dosahovanie výsledkov.“* A preto sa hlavným cieľom do budúca javí zaviesť účinný systém hľadania najvyššej hodnoty za peniaze (value for money, výhodnosti) na všetkých jej analytických jednotkách, napríklad aj prostredníctvom spoločnej databázovo – softvérovej základne.

V záujme vývoja a hospodárenia hospodárskych jednotiek je dôležité vykonávať priebežné (in time) a následné (ex ante) vykonávanie kontroly z hľadiska zákonnosti, predovšetkým so zameraním sa na dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti. Súčasne v záujme zodpovednosti všetkých volených predstaviteľov územnej samosprávy je zachovanie uvedených princípov a súčasne **povinnosťou výkonných, riadiacich a dozorných orgánom mestskej samosprávy :**

- **sledovať v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia** podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávať zmeny rozpočtu,
- s povinným zavedením programového rozpočtovania **vykonávať v priebehu rozpočtového roka monitorovanie a hodnotenie** plnenia programov rozpočtu a vykonávať zmeny programov rozpočtu, (podrobná analýza výstupov a konečnej pridanej hodnoty – výsledkovo orientovaná analýza),
- **vykonávať v priebehu celého roka kontrolu hospodárení** s rozpočtovými prostriedkami podľa osobitných predpisov,
- zabezpečiť, aby sa jej **rozpočtové prostriedky uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá** rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte,
- **nezaväzovať sa v bežnom rozpočtovom roku na také úhrady, ktoré nemá samosprávny orgán zabezpečené v rozpočte** na bežný rozpočtový rok, a ktorú budú zaťažovať programové rozpočty na nasledujúce roky,
- **finančné prostriedky používať len na krytie nevyhnutných potrieb** a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov.

V súlade s **Príkazom primátora mesta č. 1/2018 zo dňa 02.01.2018 o zabezpečení kontroly plnenia programového rozpočtu mesta, rozpočtových organizácií a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie k 31.12.2017** stanovený na deň 20.03.2018 a 21.03.2018, za účasti členov finančno-ekonomickej komisie, určených členov komisie a v zmysle prerokovaných záverov z finančného plnenia rozpočtu mesta a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie Verejnoprospešné služby a v súlade s ust. § 18f ods. 1 písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

predkladám odborné stanovisko

k návrhu Záverečného účtu a výročnej správy Mesta Stará Ľubovňa za rok 2017 (ďalej len „odborné stanovisko“), ktoré je spracované na podklade návrhu dokumentu Záverečného účtu a výročnej správy za rok 2017 (ďalej len „Záverečný účet“).

Odborné stanovisko si kladie za **cieľ zhodnotiť medziročné výsledky prostredníctvom bilančných výpočtov a zároveň načrtnúť myšlienky formulované formou jednoduchej štúdie pre ďalšiu odbornú diskusiu o rozhodovaní napríklad aj na základe maximalizácie hodnoty za peniaze.**

Záverečným účtom mesta možno rozumieť súhrnné spracovanie údajov charakterizujúcich rozpočtové hospodárenie mesta za príslušný kalendárny rok, ktoré povinnosť zostavenia určuje ustanovenie § 16 zákona NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Záverečný účet spolu s prílohami za **účtovné obdobie od 01.01.2017 do 31.12.2017 je štruktúrovanou správou o finančnom plnení rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa a príspevkovej organizácie VPS**, predložený na rokovanie komisie dňa 20.03.2018 a 21.03.2018, predkladaný na rokovanie mestskej rady dňa 10.4.2018 a mestského zastupiteľstva dňa 19.4.2018 ako **súhrnná informácia o skutočnom, účtovnom stave rozpočtu, nakladaní a dodržiavaní základných princípov korektného účtovníctva, všeobecného súladu a nakladania s finančnými prostriedkami Mesta Stará Ľubovňa.**

Hodnotený dokument obsahuje **štruktúrovaný prehľad plnenia rozpočtovaných príjmov a štruktúrovaný prehľad čerpania výdavkov v analytickom členení na položky schválené v rozpočte na rok 2017 a skutočné, účtovné plnenie položky so stavom plnenia k 31.12.2017 v porovnaní so stavom plnenia k 31.12.2016. Jednotlivé výdavky rozpočtu mesta boli rozdelené do príslušných programov.** Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít (prác, činností a dodávok) má definovaný svoj zámer a cieľ, pričom zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom. Dodržiavanie

rozpočtového hospodárenia, plnenie resp. neplnenie jednotlivých položiek programu sú **zrozumiteľne opísané v rámci textovej časti zdôvodnenia programov a položiek.**

Štruktúrovaný prehľad jednotlivých príjmov a výdavkov je **uvedený v tabuľkovej podobe, doplnený o textovú časť zhodnotenia dosiahnutého stavu, príp. číselných a štatistických hodnôt so zdôvodnením vykazovaných rozdielov v klesajúcich alebo narastajúcich trendoch položiek.** Štruktúra Záverečného účtu je uvedená na strane č. 2 hodnoteného dokumentu.

I. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA K ZÁVEREČNÉMU ÚČTU MESTA STARÁ ĽUBOVŇA

Návrh Záverečného účtu je predložený na rokovanie mestského zastupiteľstva v zákonom stanovenej lehote, t.j. do 30. júna rozpočtového roka.

Právnická osoba, Mesto Stará Ľubovňa (ďalej len „mesto“), zriadená zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien, postupovala podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka, údaje o rozpočtovom hospodárení, súhrnne spracovala do záverečného účtu mesta. Predložený návrh Záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa ustanovenia § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy: údaje o plnení rozpočtu v členení podľa ust. 10 ods. 3 cit. zákona v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciou aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti.

1. ZÁKONNOSŤ PREDLOŽENÉHO ZÁVEREČNÉHO ÚČTU MESTA STARÁ ĽUBOVŇA ZA ROK 2015

1.1. SÚLAD SO VŠEOBECNE ZÁVÄZNÝMI PRÁVNÝMI PREDPISMI

Návrh Záverečného účtu je spracovaný v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (v čase spracovania návrhu), ktoré spracovateľ podrobne uvádza v textovej časti návrhu rozpočtu, pri hodnotení jednotlivých programov rozpočtu. Návrh záverečného účtu je spracovaný najmä v súlade s ustanovením § 16 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z.z.“) a ustanovenia § 20 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších zmien a doplnkov. Návrh Záverečného účtu zohľadňuje ustanovenia zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace všeobecne záväzné právne predpisy.

1.2. DODRŽANIE INFORMAČNEJ POVINNOSTI ZO STRANY MESTA

Vyvesením návrhu Záverečného účtu na úradnej tabuli mesta a webovom sídle v zákonom stanovenej lehote dňa 15.3.2018, bola **splnená povinnosť** uložená v ust. § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a ustanovenia § 16 ods. 9 zákona č. 583/2004 Z.z., podľa ktorého má byť návrh rozpočtu pred schválením zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v mieste obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia vyjadriť.

1.3. DODRŽANIE POVINNOSTI AUDITU ZO STRANY MESTA

Mesto si splnilo povinnosť podľa ust. § 16 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z.z. a dalo si overiť účtovnú závierku audítorom podľa ust. § 9 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Účtovná závierka bola overená audítorskou spoločnosťou HURINES, s.r.o., Licencia SKAU č. 193, – vid'. Správa nezávislého audítora z 28. marca 2018.

2. METODICKÁ SPRÁVNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Predložený návrh Záverečného účtu bol spracovaný v súlade s ust. § 16 zákona č. 583/2004 Z.z. a obsahuje údaje:

- plnenie rozpočtu v členení podľa ust. § 10 odsek 3 zákona v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- tvorba a použitie peňažných fondov,
- bilancia aktív a pasív,
- prehľad o stave a vývoji dlhu,
- údaje o hospodárení príspevkovej organizácie mesta,
- prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z. v platnom znení,
- finančné usporiadanie vzťahov,
- hodnotenie plnenia programov.

Údaje o plnení rozpočtu boli spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatreniami MF, ktoré sú záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. V súlade s týmito právnymi predpismi sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami a pasívami.

Mesto spracovalo a predložilo návrh Záverečného účtu v oblasti **plnenia rozpočtu príjmov podľa ekonomickej klasifikácie** v tab. č 6 - str. 14; tab. č. 9 – str. 16; tab. č. 10 - str 18; v oblasti **plnenia výdavkov podľa funkčnej klasifikácie a programovej štruktúry** tab. č. 15 – str. 21; tab. č. 16 – str. 22; tab. č. 17 – str. 24; tab. č. 18 – str. 26; tab. č. 19 – str. 27; tab. č. 20 – str. 28; tab. č. 21 – str. 29; tab. č. 22 – str.30; tab. č. 23 – str.31; tab. č. 24 – str.33; tab. č. 25 – str.34; tab. č. 28 – str.36; tab. č. 29 – str.38; tab. č. 33 – str.42; tab. č. 34 – str. 44; tab. č. 35 – str. 45;;

Hodnotenie plnenia programov obsahuje textové **zhodnotenie (resp. sebahodnotenie) splnenia zámerov a cieľov s doplnením ekonomických či štatistických sub_hodnotení parametrov.**

II. ZOSTAVENIE ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Mesto pri zostavení návrhu Záverečného účtu postupovalo podľa ust. § 16 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z.z. a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovalo do návrhu Záverečného účtu. V súlade s ust. § 16 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z.z. finančne usporiadalo svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu; ďalej usporiadalo finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

Údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti záverečný účet neobsahuje, nakoľko mesto podnikateľskú činnosť v roku 2017 nevykazovalo.

Vykázaný výsledok hospodárenia bol zistený v súlade s ustanovením § 2 písm. b) a c) a ust. § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z.. Návrh o použití prebytku rozpočtu je spracovaný v súlade s ustanovením § 16 ods. 6 a 8 zákona č. 583/2004 Z.z.

ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE A ROZPOČET MESTA STARÁ ĽUBOVŇA V ROKU 2016

Programový rozpočet je pre samosprávu základným programovým dokumentom, podľa ktorého a na základe ktorého plánuje realizáciu a finančné zabezpečenie svojich úloh a povinností, ktoré plní v súlade s osobitnými predpismi. Programový rozpočet Mesta Stará Ľubovňa na roky 2017 – 2019 (ďalej len „Rozpočet mesta“) vyjadruje samostatnosť hospodárenia mesta, obsahuje zámery a ciele,

ktoré bude mesto realizovať z výdavkov rozpočtu mesta, napr. Rozvojový program mesta, rozdelenie dotácií mesta, a pod. Iba v prípade finančného zabezpečenia prostriedkov môže realizovať a plniť úlohy, a teda môže sa zaväzovať k záväzkom ovplyvňujúcim rozpočet mesta.

Rozpočet mesta je základným stavebným prvkom programovania, realizácie a financovania samosprávnych funkcií, ktorý presúva zodpovednosť za jeho zostavovanie a čerpanie na svoje jednotlivé organizácie. Príjmami rozpočtu sú najmä dane od právnických a fyzických osôb, prostriedky Európskej únie a iné štátne príjmy. Na strane výdavkov sú všetky samosprávne výdavky, ktoré je potrebné pre účely vykazovania zachytávať v členení podľa viacerých kritérií, a to pre potreby vykazovania na účely sledovania vynakladania finančných prostriedkov alebo pre účely štatistiky podľa kritérií EÚ. Pohyby finančných prostriedkov sú v slovenských podmienkach pre samosprávne organizácie zabezpečené prostredníctvom bankových účtov v komerčných bankách.

Podľa zákona o obecnom zriadení má mesto povinnosť zostaviť svoj rozpočet a pred schválením ho zverejniť zákonným spôsobom. Mesto zostavilo rozpočet na rok 2017 v súlade s ust. § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z.z. Rozpočet mesta bol schválený ako vyrovnaný, v priebehu rozpočtového roka bol zmenený rozpočtovými opatreniami a schválenými zmenami rozpočtu.

Rozpočet mesta bol schválený ako vyrovnaný s **celkovými príjmami vo výške 10.467.359€ a celkovými výdavkami 10.467.359€**, uznesením MsZ XIX/2016 zo dňa 15.12.2016, kde boli ďalej schválené zmeny a doplnky nasledovne :

- **I. zmena** Rozpočtu mesta, schválená uznesením MsZ XXIV/2017 dňa 21.06.2016, celkovými príjmami vo výške **12.001.109,00 €** a výdavkami vo výške **12.001.109,00 €**. Celkový rozpočet bol schválený ako vyrovnaný;
- **II. zmena** Rozpočtu mesta, schválená uznesením MsZ XXX/2017 dňa 14.12.2017, s celkovými príjmami vo výške **12.222.109,00 €** a výdavkami vo výške **12.222.109,00 €**. Celkový rozpočet schválený ako vyrovnaný;
- **čiasťkové zmeny** rozpočtu (spolu v počte 48 zmien, z toho 38 v kapitole Školstvo, o ktorých mesto viedlo operatívnu evidenciu v súlade s ust. § 14 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z.) v súlade so schválenou kompetenciou primátora mesta, v oblasti vykonávania zmien rozpočtu mesta, v časti bežných výdavkov, bez vplyvu na výsledok hospodárenia mesta;

Napriek snahe zostaviť reálny rozpočet a podľa neho hospodáriť v priebehu celého rozpočtového roka 2017 sa mesto nevyhlo situácií, keď muselo do schváleného rozpočtu zasiahnuť a vykonať zmeny, aby zabezpečilo vyrovnanosť rozpočtu ku koncu rozpočtového roka. Vplyvom vyššie uvedených zmien bol rozpočet mesta poslednou zmenou schválený a rozpočtovaný na **celkové príjmy vo výške 12.339.106,00 €** a výdavky vo výške **12.339.106,00 €**.

KOMPETENCIE SCHVAĽOVANIA A ÚPRAVY ROZPOČTU

Mestské zastupiteľstvo v Starej Ľubovni v súlade s ust. § 11 ods. 4, písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov, rozhoduje o základných otázkach života mesta, ale najmä je mu vyhradené schvaľovať rozpočet mesta a jeho zmeny, kontrolovať jeho čerpanie a schvaľovať záverečný účet mesta, atď.

V súlade s ust. § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a v rozsahu Uznesenia č. 734 z rokovania mestského zastupiteľstva č. XXX/2017 zo dňa 14.12.2017, môže primátor mesta vykonávať zmeny a úpravy programového rozpočtu mesta :

- v oblasti bežných výdavkov v príslušnom rozpočtovom období v rámci a medzi príslušnými programami programového rozpočtu v jednotlivých položkách funkčnej a ekonomickej klasifikácie, okrem položiek ekonomickej klasifikácie 611, 612 a 614 - miezd, plátov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní a položiek ekonomickej klasifikácie 620 až 627 - poisťného a príspevkov do poisťovní zmenou výšky rozpočtovaných výdavkov medzi jednotlivými položkami rozpočtovaných výdavkov navzájom bez navýšenia celkových

- výdavkov programového rozpočtu mesta v príslušnom roku,
- bez obmedzenia v položkách príjmov a výdavkov programového rozpočtu mesta v oblasti školstva – originálnych kompetencií, prenesených kompetencií a nenormatívnych výdavkov,
- bez obmedzenia v položkách príjmov a výdavkov pri refundovaných činnostiach v plnej výške v rámci jednotlivých schválených projektov a programov programového rozpočtu mesta,
- medzi kapitálovými a bežnými príjmami a výdavkami v príslušnom rozpočtovom období v potrebnom rozsahu za účelom dosiahnutia správneho zatriedenia príjmov a výdavkov podľa rozpočtovej klasifikácie. Pri týchto zmenách musí byť dodržaný vecne schválený a vymedzený účel použitia verejných prostriedkov, ktorý schválilo mestské zastupiteľstvo v rámci programového rozpočtu a RPM mesta na príslušné rozpočtové obdobie. Tieto zmeny nemôžu mať za následok zvýšenie celkových príjmov a výdavkov programového rozpočtu,
- všetky zmeny, ktoré vykoná primátor mesta, nesmú mať za následok zmenu schváleného výsledku hospodárenia mesta za príslušný rozpočtový rok. O vykonaných zmenách v rozpočte informuje primátor mesta mestské zastupiteľstvo na jeho zasadnutí, ktoré nasleduje bezprostredne po vykonaných zmenách.

PLNENIE ROZPOČTU PRÍJMOV

V súlade s ust. § 5 ods. 1, 3 583/2004 Z.z.sa príjmy rozpočtu mesta členia na vlastné a cudzie.

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy; vlastné príjmy **kapitálového rozpočtu** predstavovali najmä príjmy z predaja kapitálových aktív a pozemkov.

Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené príjmami z grantov, transferov v rámci verejnej správy na činnosť preneseného výkonu štátnej správy (ŠFRB, stavebný poriadok, pozemné komunikácie, materské školy - 5 ročné deti, vzdelávacie poukazy školský úrad, základné školstvo, matrika, transfermi pre chránené dielne, aktivačnú činnosť, civilnú ochranu, opravu miestnych komunikácií, školstvo, sociálnu oblasť, komunálne a prezidentské voľby. Cudzie príjmy kapitálového rozpočtu predstavovali granty na detské ihrisko (zbierka), z Nadácie Tesco, kamerový systém, MŠ Všetínska, transfery v oblasti školstva, príjmy zo splácania pôžičiek zo ŠFRB prostredníctvom Slobyterm, spol. s r.o..

tab. č. 1

Príjmy	Rozpočet	Skutočnosť k 31.12.2017	% plnenia	Skutočnosť k 31.12.2016
vlastné	7 266 479	7 288 231	100,30	6 869 053
cudzie	3 416 061	3 273 944	95,84	2 999 348
Bežné príjmy	10 682 540	10 562 175	98,87	9 868 401
Vlastné	269 000	249 499	92,75	194 890
cudzie	48 500	44 293	91,33	1 244 358
Kapitálové príjmy	317 500	293 792	92,53	1 439 248

V súlade s príslušnými ust. zákona č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre rok 2017 mesto rozpočtovalo výnos podielových daní pridelených samospráve na základe východísk rozpočtu verejnej správy, štátneho rozpočtu a rozpočtu obcí na roky 2017 – 2018, predpokladaného výnosu podielových daní v roku 2016 a so zohľadnením rizík daňovej prognózy. K 31.12.2017 výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve bol vo výške 5.767.454€ (r. 2016 5.362.457€), čo bolo

viac o 6.973€ oproti zmene rozpočtu (v roku 2016 menej o 543€ oproti zmene rozpočtu), viac o 131.583€ (r. 2016 o 468.999€) oproti pôvodne schválenému rozpočtu, dosiahol 100,12% z upraveného rozpočtu, zo schváleného rozpočtu bol naplnený na 102,33%. Daň z príjmov fyzických osôb poukazovaná mestám a obciam zo ŠR SR, tzv. podielová daň zo ŠR predstavuje pre mesto 54,60% celkových skutočných bežných príjmov. **Plnenie tohto príjmu sa vyvíjalo veľmi priaznivo.**

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že spracovatelia rozpočtu pri zostavovaní bežných príjmov pracovali s kvalifikovanými predpokladmi a výpočtami, oproti poslednej zmene rozpočtu bežné príjmy prekonal predpokladanú úroveň, čo malo za následok dosiahnutie dodatočných príjmov vo výške 131.583€ (r. 2016 468.999 €). Ide o výrazný posun v plnení príjmov, keďže došlo k zvýšeniu príjmov u vlastných aj cudzích, bežných aj kapitálových príjmov.

Plnenie rozpočtu bežných príjmov a kapitálových príjmov

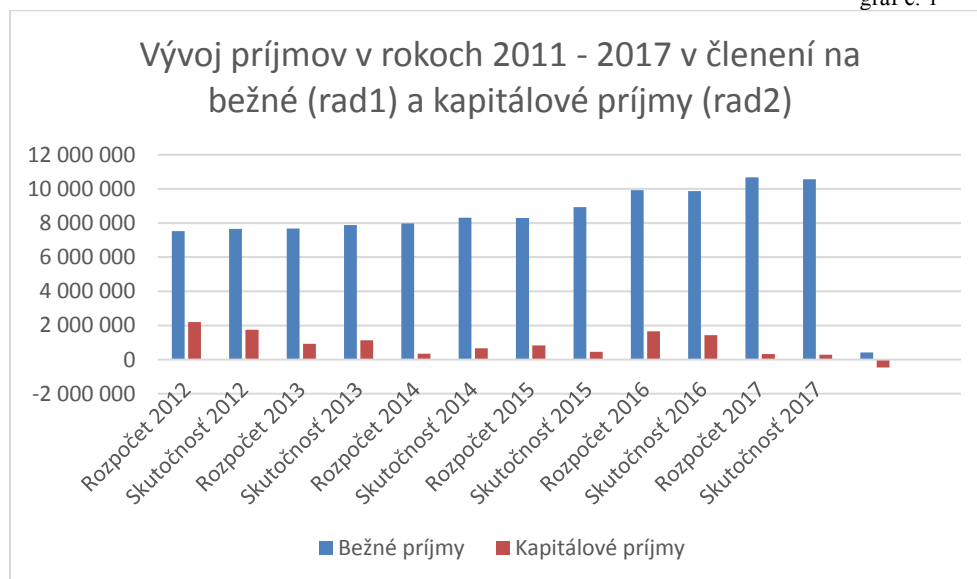
Celkovo mesto zaznamenalo plnenie vlastných bežných príjmov na úrovni 69,00% (r. 2016 69,61 %) z celkových bežných príjmov, cudzích bežných príjmov na úrovni 31,00% (r. 2016 30,39%) z celkových bežných príjmov, vlastných príjmov kapitálového rozpočtu na úrovni 84,92% (r. 2016 20,93%) z celkových kapitálových príjmov a cudzích kapitálových príjmov na úrovni 15,08% (r. 2016 79,07%) z celkových kapitálových príjmov. **Celkovo došlo k nárastu celkových bežných príjmov (vlastných aj cudzích) o 418.728€ (r. 2016 o 936.480€) a zníženiu (zvýšeniu) kapitálových (vlastných aj cudzích) celkových príjmov o 1.145.456€ (r. 2016 o 978.483€).**

Vývoj príjmov v rokoch 2011 – 2017 v zložení na bežné a kapitálové príjmy :

tab. č. 2

Príjmy	Rozpočet 2012	Skutočnosť 2012	Rozpočet 2013	Skutočnosť 2013	Rozpočet 2014	Skutočnosť 2014	Rozpočet 2015	Skutočnosť 2015	Rozpočet 2016	Skutočnosť 2016	Rozpočet 2017	Skutočnosť 2017
Bežné príjmy	7 522 189	7 667 601	7 676 895	7 889 742	7 985 120	8 313 501	8 289 708	8 931 921	9 936 616	9 868 401	10 682 540	10 562 175
Kapitálové príjmy	2 197 370	1 747 378	917 169	1 130 919	337 970	659 635	821 556	460 765	1 660 261	1 439 248	317 500	293 792

graf č. 1

Pre účely preukázateľného vyjadrenia vývoja bežných a kapitálových príjmov v rámci vybraných položiek **daňových a nedaňových príjmov, grantov a transferov, kapitálových príjmov** ktoré sa podieľajú najväčšou mierou na dosahovaných vlastných príjmoch, predkladám prehľad vývoja príjmov od roku 2010 do roku 2017.

tab. č. 3

Príjmy	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2016	2017
A. Bežné príjmy	7 770 364,00	7 667 601,00	7 889 742,00	8 313 501,00	8 931 921,00	9 868 401,00	9 868 401,00	10 562 175,00
1. Daňové príjmy	4 480 124,00	4 524 564,00	4 827 243,00	4 991 826,00	5 515 848,00	6 208 094,00	6 208 094,00	6 700 584,00
<i>z toho :</i>								
Podielové dane	3 718 512,00	3 786 935,00	3 973 469,00	4 154 990,00	4 673 792,00	5 362 457,00	5 362 457,00	5 767 454,00
Daň z nehnuteľnosti	525 023,00	499 084,00	614 128,00	606 317,00	624 470,00	612 429,00	612 429,00	656 424,00
Miestne dane a poplatky	236 589,00	238 545,00	239 646,00	230 519,00	217 586,00	233 208,00	276 706,00	233 208,00
2. Nedaňové príjmy	717 573,00	688 798,00	572 657,00	679 640,00	646 122,00	660 959,00	660 959,00	587 647,00
<i>z toho :</i>								
Príjmy z vlastníctva	417 095,00	399 970,00	341 849,00	352 302,00	344 670,00	366 061,00	366 061,00	345 939,00
3. Granty a transfery	2 572 667,00	2 454 239,00	2 489 842,00	2 642 035,00	2 769 951,00	2 999 348,00	2 999 348,00	3 273 944,00
B. Kapitálové príjmy	1 514 477,00	1 747 378,00	1 130 919,00	659 635,00	460 765,00	1 439 248,00	1 439 248,00	1 439 248,00
1. vlastné kapitálové príjmy	519 061,00	519 061,00	29 938,00	82 972,00	30 889,00	194 890,00	194 890,00	249 499,00
2. cudzie kapitálové príjmy	995 416,00	995 416,00	1 100 981,00	576 663,00	424 876,00	1 244 358,00	1 244 358,00	44 293,00
<i>z toho :</i>								
kapitálové transfery zo ŠR	0,00	151 020,00	0,00	295 000,00	0,00	540 660,00	540 660,00	38 300,00

Daňové a nedaňové príjmy

V roku 2017 v porovnaní s rokom 2016 mesto dosiahlo **nárast bežných príjmov o 693.774€**, pričom najvýraznejší nárast dosiahlo v položke podielových daní vo výške 404.997€ (r. 2016/2015 688.665€ €). **Pokles príjmov** mesto zaznamenalo **na dani z výherných hracích prístrojov**. Mesto zaznamenalo **nárast v oblasti miestnych daní a poplatkov** o 43.499 €, v oblasti výberu daní z nehnuteľností o 43.995€. Opakovane v roku 2017 je potrebné zdôrazniť, že mesto dlhodobo nepokrýva v oblasti výnosu z poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad náklady na likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu (vyfinancovanie tohto rozdielu tak zvyšuje nároky na výdavkovú časť rozpočtu obce), rozdiel príjmov a výdavkov predstavuje 110.101 €. V oblasti **príjmov z vlastníctva** došlo k poklesu príjmov o 20.122€ (v r. 2016 k **nárastu príjmov** o 21.391€). (Tu je potrebné zdôrazniť, že časť z očakávaných príjmov z prenájmu vlastníctva je „investovaná“ prostredníctvom opráv a údržby nebytových priestorov, formou kompenzácie dlhodobého nájomného, nepresahujúceho 10 rokov.) V oblasti kapitálových príjmov mesto zaznamenalo v medziročnom období rapídny pokles (r. 2016 rapídny nárast kapitálových príjmov, vlastných aj cudzích. Prehľad vývoja daňových a nedaňových príjmov je uvedený v tab. č. 4.

Na základe spracovaných analytických vyhodnotení je možné konštatovať :

- **priaznivý, progresívny vývoj daňových príjmov za 8-ročné obdobie,**
- **priaznivý vývoj podielových daňových príjmov za 8-ročné obdobie,**
- **nárast výberu daňových príjmov na dani z nehnuteľnosti v medziročnom období (po ročnom poklese),**
- **nárast výberu daňových príjmov na miestnych daniach a poplatkoch v medziročnom období,**

- **pokles nedaňových príjmov v oblasti príjmov z vlastníctva v medziročnom období,**
- **pokles vlastných aj cudzích kapitálových príjmov v medziročnom období.**

Granty a transfery

Granty a transfery - príjmy získané v rámci sektora verejnej správy, sú príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, dotácie z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva dopravy a výstavby SR, Ministerstva vnútra SR, Krajského školského úradu, Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, Krajského úradu životného prostredia SR, Krajský stavebný úrad, Krajský úrad pre dopravu a pozemné komunikácie, združených obcí a miest na úhradu nákladov súvisiacich s výkonom činnosti spoločného obecného úradu. Najväčší objem týchto finančných prostriedkov je určený na financovanie základných škôl (ide o prostriedky zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy v školstve).

V návrhu Záverečného účtu spracovateľ predkladá podrobný prehľad o poskytnutých transferoch a grantoch pre mesto, s uvedením poskytovateľa, účelu a aj poskytnutej sumy. Najväčší objem z poskytnutých transferov predstavujú normatívne a nenormatívne finančné prostriedky určené najmä na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, avšak významný objem predstavujú aj transfery do oblasti sociálnej práce. Mestu boli poskytnuté granty a transfery vo výške 3.273.944 € (r. 2016 2.999.348€), **výška transferov v porovnaní s minulým rokom je vyššia** o 274.596€ (r. 2016 o 229.397 €), v medziročnom období nastal nárast objemu grantov a transferov. Prehľad vývoja grantov a transferov v dlhšom časovom období je uvedený v tab. č.10.

Kapitálové príjmy

Schválený rozpočet vlastných kapitálových príjmov (z predaja kapitálových aktív – pozemkov, budov a bytov) vo výške 269.000€ (r. 2016 310.002€) sa v priebehu roka upravoval podľa získaných príjmov z predajov majetku mesta, a to na úroveň 249.499€ (r. 2016 194.890€). Mesto dosiahlo pokles plánovaných kapitálových príjmov v porovnaní s plánovaným (východiskovým) rozpočtom, v medziročnom období však dosiahlo nárast kapitálových príjmov. Mesto dosiahlo nárast vlastných a pokles cudzích kapitálových príjmov ako aj účelovo združených finančných zdrojov na obstaranie aktív. Prehľad vývoja kapitálových príjmov v dlhšom časovom období je uvedený v tab. č.4 a 32.

ČERPANIE ROZPOČTU VÝDAVKOV

Rozpočet výdavkov je členený na rozpočet bežných výdavkov a rozpočet kapitálových výdavkov, v priebehu rozpočtovaného obdobia došlo k zmenám, čoho výsledkom je nasledovný rozpočet výdavkov :

tab. č. 4

Výdavky	Rozpočet	Skutočnosť k 31.12.2017	% plnenia (S/R*100)	Skutočnosť k 31.12.2016
Bežné výdavky	9 014 545	9 741 565	108,06	8 780 220
Kapitálové výdavky	1 143 417	887 656	77,63	2 367 616

Mesto zaznamenalo plnenie bežných výdavkov na úrovni 108,06% z plánovaného rozpočtu a zároveň nárast zvýšenia výdavkov o 961.345€ (r. 2016 o 645.246,0€) v medziročnom období, plnenie kapitálových výdavkov na úrovni 77,63% (r. 2016 257,74%) z plánovaného rozpočtu a zníženie 1.479.960€ (r. 2016 zvýšenie o 729.307€) v medziročnom období.

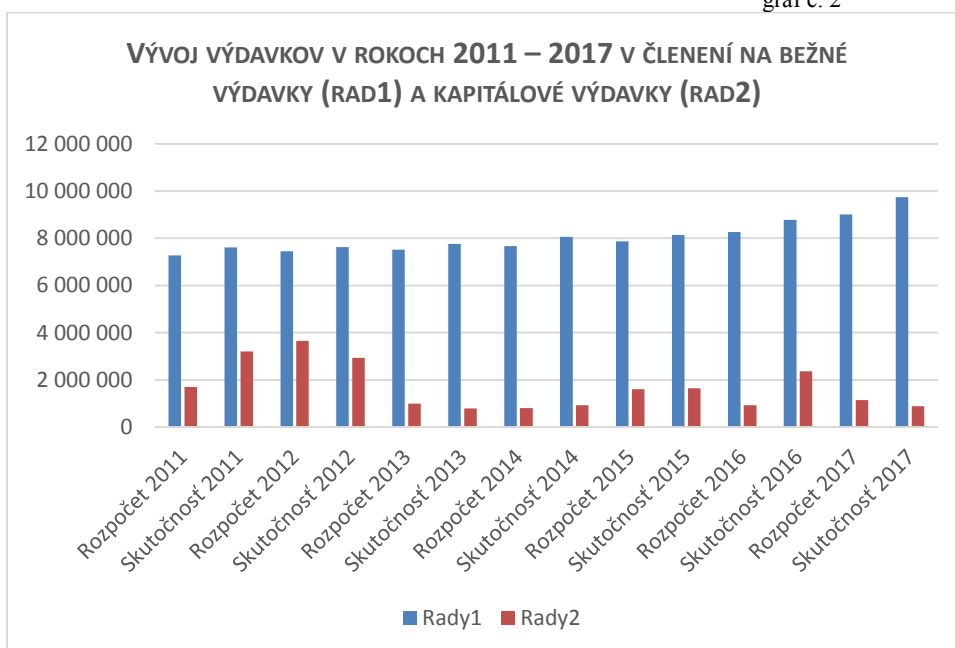
Vývoj čerpania výdavkov v rokoch 2010 – 2017 v členení na bežné a kapitálové výdavky :

tab. č. 5

Výdavky	Rozpočet 2010	Skutočnosť 2010	Rozpočet 2011	Skutočnosť 2011	Rozpočet 2012	Skutočnosť 2012	Rozpočet 2013	Skutočnosť 2013
Bežné výdavky	7 502 921	7 862 673	7 267 058	7 607 598	7 446 768	7 619 703	7 514 660	7 758 450
Kapitálové výdavky	8 589 729	4 349 298	1 700 187	3 204 385	3 645 559	2 930 653	997 947	784 838

Rozpočet 2014	Skutočnosť 2014	Rozpočet 2015	Skutočnosť 2015	Rozpočet 2016	Skutočnosť 2016	Rozpočet 2017	Skutočnosť 2017
7 660 697	8 057 471	7 866 243	8 134 974	8 268 700	8 780 220	9 014 545	9 741 565
804 997	919 305	1 596 640	1 638 309	918 611	2 367 616	1 143 417	887 656

graf č. 2

V návrhu Záverečného účtu je podrobne zdôvodnené čerpanie bežných výdavkov podľa ekonomickej a funkčnej klasifikácie. Pomer kapitálových výdavkov k bežným výdavkom dosiahol 9,11% (r. 2016 26,97%). Zmenu časti kapitálových výdavkov interpretuje graf č.2 .

Čerpanie bežných výdavkov

Z prehľadu čerpania bežných výdavkov je zrejmé, že v roku 2017 došlo k nárastu použitia skutočných bežných aj kapitálových výdavkov.

tab. č. 6

Číslo programu	Názov programu	Rozpočet 2017	Výdavky skutočnosť k 31.12.2017	% pomer k celkovým výdavkom	Výdavky skutočnosť k 31.12.2016	% pomer k celkovým výdavkom	% zmeny (r.2017/r. 2016)	Nárast v € -pokles v €
1	Činnosť MsZ, MsR a komisií MsZ	35 650	34 229	0,35	31 502	0,36	109	2 727
2	Samosprávne činnosti MsÚ	1 723 990	1 579 508	16,21	1 472 363	16,77	107	107 145
3	Služby občanom	774 671	818 763	8,40	789 905	9,00	104	28 858
4	Interné služby	80 000	84 356	0,87	79 948	0,91	106	4 408
5	Bezpečnosť	180 964	176 713	1,81	173 461	1,98	102	3 252

6	Menšie obecné služby a podpora regionálnej a miestnej zamestnanosti	73 000	173 654	1,78	160 027	1,82	109	13 627
7	Spoločný obecný úrad pre územné rozhodovanie a stavebný poriadok	115 647	127 827	1,31	120 884	1,38	106	6 943
8	Doprava a pozemné komunikácie	206 574	652 240	6,70	375 744	4,28	174	276 496
9	Životné prostredie	475 732	510 383	5,24	484 019	5,51	105	26 364
10	Rozvoj bývania	15 437	19 550	0,20	15 802	0,18	124	3 748
11	Šport a kultúra	325 750	411 368	4,22	395 365	4,50	104	16 003
12	Školstvo	4 645 545	4 904 450	50,35	4 480 876	51,03	109	423 574
13	Sociálne služby	322 585	248 524	2,55	200 324	2,28	124	48 200
	Spolu výdavky programov	8 975 545	9 741 565	100,00	8 780 220	100,00	110,95	961 345

Na základe zhodnotenia vývoja čerpania rozpočtu bežných výdavkov možno konštatovať, že bežné príjmy v medziročnom období stúpili o 7,03% (r. 2016 o 10,48%, r. 2015 o 6,92%) a celkové bežné výdavky stúpali o 10,95% (r. 2016 o 7,93%, r. 2015 o 0,95%). Mesto zaznamenalo v medziročnom porovnaní vo všetkých programoch vyššie výdavky.

Bežná časť rozpočtu zaznamenala celkový prebytok vo výške 820.610 € (r. 2016 1.088.181€). Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení zmien a doplnkov v ust. § 10 ods. 7 ukladá mestám zostaviť rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. V tejto oblasti bol zo strany mesta dodržaný zákon. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že spracovatelia rozpočtu pri zostavovaní rozpočtu v tejto položke postupovali veľmi uvážlivo, rozpočet bol postavený na reálnych predpokladoch, čo dokumentujú dosiahnuté výsledky. Strategické rozhodnutia o priebežných zmenách rozpočtu svedčia o zodpovednom prístupe spracovateľa.

Čerpanie kapitálových výdavkov

Mesto v priebehu roka upravovalo schválený rozpočet kapitálových výdavkov z úrovne 1.143.417€ (r. 2016 918.611€) na úroveň 1.997.758€. Čerpanie kapitálových výdavkov bolo vo výške 887.656€. Mesto dosiahlo v roku 2017 kapitálové príjmy vo výške 293.792€ (r. 2016 1.439.248€, r. 2015 460.765€), čo predstavuje plnenie vo výške 2,62% (r. 2016 11,66%, r. 2015 4,41%) z celkových príjmov rozpočtu a kapitálové výdavky vo výške 887.656€ (r. 2016 2.367.616€, r. 2015 1.638.309€), čo predstavuje plnenie 8,03% (r. 2016 19,87%, r. 2015 16,36%) z celkových výdavkov rozpočtu. **Kapitálová časť rozpočtu mesta zaznamenala schodok vo výške 593.864€ (r. 2016 928.836€, r.2015 1.177.544€).**

Kapitálové výdavky boli kryté príjmami z predaja z pozemkov a budov, príjmami zo združených finančných prostriedkov a prostredníctvom grantov a projektov z EÚ a ŠR, následne prostredníctvom finančných operácií príjmových boli použité na kapitálový transfer na nákup vysokozdvížnej plošiny a osobného motorového vozidla, splátky lízingu multifunkčného vozidla a vysokozdvížnej plošiny, frézy pre potreby ihriska s umelým trávnatým povrchom, kapitálové transfery na nákup didaktických prostriedkov a pomôcok pre školy a zriadenie pohybovej miestnosti,

nákup vozidla pre potreby MsÚ, nákup detského ihriska na sídlisku Západ, realizácia rozšírenia kamerového systému, obstaranie prípravnej a projektovej dokumentácie a pod.

Čerpanie v jednotlivých investičných programov je v návrhu Záverečného účtu podrobne komentované. Čerpanie kapitálových výdavkov, t.z. realizácia plánovaných rozvojových programov, je závislé od zdrojov, ktorými sú v súčasnosti najmä kapitálové transfery z rozpočtu EÚ a štátneho rozpočtu. K vlastným zdrojom v priebehu rozpočtovaného roka patrí najmä prebytok bežného rozpočtu a po skončení rozpočtovaného roka vytvorené vlastné zdroje v peňažných fondoch.

Negatívom boli zníženie podielu kapitálových výdavkov z celkových výdavkov rozpočtu.

FINANČNÉ OPERÁCIE

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí.

Finančné operácie	Rozpočet	Rozpočet I. zmena	Rozpočet II. zmena	Skutočnosť k 31.12.2017	% plnenia (S/RII*100)	Skutočnosť k 31.12.2016
príjmové	394 782	1 319 066	1 339 066	360 038	26,89	1 038 187
výdavkové	309 397	401 254	421 254	421 073	99,96	769 967

Príjmové finančné operácie

Prostredníctvom príjmových finančných operácií sa zapojili do rozpočtu :

- príjmy z ekonomického nájomné za nájomné byty,
- grant zo ŠR poskytnutý na rekonštrukciu cesty v MČ Podsadok,
- združené finančné prostriedky na zmenu ÚPN a združené finančné prostriedky na činnosť CVČ,
- finančné zábezpeky pri verejných obstarávaníach,
- dlhodobé kapitálový úver na krytie kapitálových výdavkov RPM použitá na finančné krytie výdavkov spojených s rekonštrukciou kultúrneho domu,

Medziročne príjmové aj výdavkové finančné operácie rapídne poklesli.

Výdavkové finančné operácie

Prostredníctvom výdavkových finančných operácií sa uhradili splátky istiny návratných zdrojov financovania :

- rekonštrukcia cesty – ročná splátka,
- rekonštrukcia MŠ Vsetínska,
- reštrukturalizácia kapitálového úveru,
- rekonštrukcia kina KOCKA.

Výdavkové finančné operácie v medziročnom porovnaní poklesli o 348.894€.

Plánované finančné operácie boli rozpočtované na úrovni príjmov a výdavkov s prebytkom na úrovni 85.385€ (r. 2016 331.439€), skutočné plnenie bolo dosiahnuté na úrovni - 61.035€, t.z. schodok finančných operácií (r. 2016 prebytok 268.220€), finančné operácie príjmové splnené na úrovni 26,89 % z ostatne schváleného rozpočtu (r. 2016 88,26%) a finančné operácie výdavkové splnené na úrovni 99,96% (r. 2016 100,43%). **Finančné operácie dosiahli schodok vo výške 61.035€ (r. 2016 prebytok 268.220€).**

Schodok finančných operácií bol finančne krytý z prebytku bežného rozpočtu.

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Výsledok rozpočtového hospodárenia sa zisťuje po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledkom rozpočtového hospodárenia môže byť prebytok alebo schodok jej rozpočtu; podľa ust. § 2 písm. b) a c) a ust. § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z.; prebytkom rozpočtu mesta je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu mesta; schodkom rozpočtu mesta je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu mesta, pričom súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu mesta nie sú finančné operácie. Pod príjmami a výdavkami rozpočtu sa chápu bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet).

Princíp rozpočtového hospodárenia znamená, že mesto je povinné hospodáriť v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. **V priebehu rozpočtového roka musí samospráva sledovať vývoj svojho hospodárenia a v prípade potreby prijímať potrebné opatrenia, príp. reagovať na zníženie plnenia rozpočtu v oblasti príjmov viazaním rozpočtových výdavkov a pod. Veľkým prínosom programového rozpočtovania je flexibilná podpora procesov rozpočtovania a riadenia čerpania rozpočtu, sledovanie disponibilného rozpočtu v každom okamihu aj pred jeho samotným čerpaním, sledovanie príjmov a výdavkov podľa zadaných kritérií. Analytická práca s tvorbou a čerpaním rozpočtu prináša mnohé výhody manažérskeho rozhodovania a riadenia.**

Rozpočtové hospodárenie mesta v roku 2017 predstavuje nasledovné vyhodnotenie :

tab. č. 8

Ukazovateľ	Rozpočet 2017	Rozpočet I.zmena 2017	Rozpočet II.zmena 2017	Skutočnosť k 31.12.2017	% plnenia	Čerpanie rozpočtu k 31.12.2016	Rozdiel v rokoch 2017-2016	% nárastu/p oklesu
BEŽNÉ PRÍJMY	10 046 577	10 277 043	10 682 540	10 562 175	98,87	9 868 401	693 774	107,03
BEŽNÉ VÝDAVKY	9 014 545	9 241 062	9 920 094	9 741 565	98,20	8 780 220	961 345	110,95
BEŽNÝ ROZPOČET (P-V)	1 032 032	1 035 981	762 446	820 610	107,63	1 088 181	-267 571	75,41
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	26 000	405 000	317 500	293 792	92,53	1 439 248	-1 145 456	20,41
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	1 143 417	2 358 793	1 997 758	887 656	44,43	2 367 616	-1 479 960	37,49
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET (P-V)	-1 117 417	-1 953 793	-1 680 258	-593 864	35,34	-928 368	334 504	63,97
PREBYTOK ALEBO SCHODOK BEŽNÉHO A KAPITÁLOVÉHO ROZPOČTU	-85 385	-917 812	-917 812	226 746	-24,71	159 813	66 933	141,88
FINANČNÉ OPERÁCIE-PRÍJMOVÉ	394 782	1 319 066	1 339 066	360 038	26,89	1 038 187	-678 149	34,68
FINANČNÉ OPERÁCIE-VÝDAVKOVÉ	309 397	401 254	421 254	421 073	99,96	769 967	-348 894	54,69
FINANČNÉ OPERÁCIE-(P-V)	85 385	917 812	917 812	-61 035	-6,65	268 220	-329 255	-22,76

PRÍJMY CELKOM	10 467 359	12 001 109	12 339 106	11 216 005	90,90	12 345 836	-1 129 831	90,85
VÝDAVKY CELKOM	10 467 359	12 001 109	12 339 106	11 050 294	89,56	11 917 803	-867 509	92,72
PRÍJMY - VÝDAVKY (P - V)	0	0	0	165 711		428 033	-262 322	38,71

Pôvodne plánované bežné príjmy a výdavky, kapitálové príjmy a výdavky, finančné operácie príjmové a výdavkové boli jednotlivými zmenami rozpočtu navyšované. Bežný rozpočet dosiahol znížený prebytok oproti prvotnému schváleniu, kapitálový rozpočet dosiahol nižší schodok ako predpoklad pri prvom schválení, finančné operácie dosiahli schodok oproti pôvodne zamýšľanému prebytku. Celkový hospodársky výsledok dosiahol prebytok oproti pôvodne plánovanému vyrovnanému rozpočtu.

Bežný rozpočet na rok 2017 bol pôvodne schválený ako prebytkový a priebežnými úpravami v rozpočtovom roku, o.i. aj v zmysle kompetencií primátora mesta, bol poslednou zmenou schválený prebytok vo výške 762.446€ (r.2016 1.026.642€, r. 2015 683.379€) a skutočne **dosiahnutý prebytok bežného rozpočtu výške 820.610€ (r. 2016 1.088.181€, r.2015 796.947€)**. Prebytok bežného rozpočtu v medziročnom porovnaní poklesol o 267.571€.

Kapitálový rozpočet na rok 2017 bol pôvodne schválený ako schodkový a priebežnými úpravami bol poslednou zmenou schválený schodok vo výške 1.680.258€ (r. 2016 1.436.310€, r. 2015 2.060.816€) a skutočne dosiahnutý **schodok kapitálového rozpočtu vo výške 593.864€ (r. 2016 928.368€, r.2015 1.177.544€)**. Schodok kapitálového rozpočtu bol financovaný z prebytku bežného rozpočtu s použitím zapojenia finančných operácií.

Súčasťou rozpočtu mesta sú finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Rozdiel medzi príjmovými a výdavkovými finančnými operáciami bol v priebehu roka použitý na financovanie prebytku bežného a kapitálového rozpočtu. **Finančné operácie dosiahli schodok vo výške 61.035€.**

Výsledok hospodárenia mesta, **prebytok vo výške 165.711€ (r. 2016 428.033€)**, bol zistený podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Podľa ust. § 16 ods. 6 a 7 zákona č. 583/2004 Z.z. ak možno použiť v rozpočtovom roku v súlade s osobitným predpisom nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, tieto nevyčerpané prostriedky sa na účely tvorby peňažných fondov pri hospodárení prebytku rozpočtu z toho prebytku vylučujú. Ide o nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo SR, z rozpočtu EÚ alebo na základe osobitného predpisu, ktoré **možno použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku vo výške 31.625,67€ (r. 2016 18.283,53€)**. O túto sumu sa pre tvorbu peňažných fondov upraví zostatok finančných prostriedkov, ktorý v konečnom zúčtovaní predstavuje sumu 165.711,11€ (r. 2016 409.749,50€). V návrhu Záverečného účtu sa zo strany spracovateľa navrhuje, aby **pomernou časťou (10%) vo výške 13.408,54€ (r. 2016 40.974,95€) bola pridelená na tvorbu rezervného fondu a pomernou časťou (90%) vo výške 120.676,90€ (r. 2016 368.774,55€) bola pridelená na tvorbu fondu rozvoja mesta.**

Prehľad o vývoji výsledku hospodárenia v minulých rokoch :

v Eur tab. č. 9

NÁZOV/ROK	Príjmy	Výdavky	rozdiel = prebytok
2006	8 190 367,00	8 024 763,00	165 604
2007	7 740 988,00	7 530 240,00	210 748
2008	9 950 873,00	9 914 625,00	36 248
2009	10 820 120,00	10 517 123,00	302 997

2010	13 753 618,00	12 397 754,00	1 355 864
2011	12 441 273,00	11 506 595,00	934 678
2012	10 859 260,00	10 828 873,00	30 387
2013	9 948 190,00	9 919 001,00	29 189
2014	9 547 252,00	9 178 697,00	368 555
2015	10 453 221,00	10 014 793,00	438 428
2016	12 345 836,00	11 917 803,00	428 033
2017	11 216 005,00	11 050 294,00	165 711

Mesto Stará Lubovňa dosiahlo k **31.12.2017** prebytok rozpočtového hospodárenia vo výške **165.711€**, ktorý pozostáva z :

- **prebytku vo výške 820.610€ v bežnej časti rozpočtu,**
- **schodku vo výške 593.864€ v kapitálovej časti rozpočtu,**
- **schodku vo výške 61.035€ vo finančných operáciách.**

Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že finančné hospodárenie mesta v roku 2017 bolo pozitívne, o.i aj s ohľadom na:

- *priaznivý vývoj podielových daňových príjmov,*
- *kvalifikované zostavenie schváleného rozpočtu a minimálny zmeny rozpočtu s flexibilným využitím kompetencie primátora v oblasti uplatňovania rozpočtových opatrení,*
- *pravidelné sledovanie plnenia rozpočtu mesta správcami programov a podprogramov,*
- *nárast výberu daňových príjmov na miestnych daniach a poplatkoch,*
- *zvýšené vlastné aj cudzie bežné príjmy rozpočtu,*
- *čiastočné zastavenie zvyšovania neuhradených dlhodobých záväzkov v mestských nájomných bytoch a zastavenie neodvádzania uhradeného nájomného správcom majetku do rozpočtu mesta;*

TVORBA A POUŽITIE PEŇAŽNÝCH FONDŮV

Mesto môže podľa ust. § 15 zákona 583/2004 Z.z.. vytvárať peňažné fondy. O ich použití rozhoduje mestské zastupiteľstvo. Zostatky peňažných fondov koncom roka neprepadávajú. Mesto má vytvorený rezervný fond, fond rozvoja, fond rozvoja bývania a sociálny fond.

Podľa zákona sa **rezervný fond** vytvára najmenej vo výške 10 % z prebytku hospodárenia zisteného podľa § 16 ods. 6. O použití prebytku rozhoduje mestské zastupiteľstvo, ale až následne po prerokovaní záverečného účtu. Rezervný fond mesta sa tvorí z prebytku ich bežného rozpočtu a prebytku ich kapitálového rozpočtu, ktorý po skončení roka neprepadá. Mesto prevedie tieto nevyčerpané prostriedky na osobitný účet. V nasledujúcich rokoch sa tieto prostriedky v rozsahu ich použitia na stanovený účel zaradia do výdavkov príslušného rozpočtu mesta prostredníctvom príjmovej finančnej operácie.

Finančné prostriedky na fondoch mesta neboli v roku 2017 použité, ostávajú bez zmeny výšky zostatkov (okrem sociálneho fondu). Tvorbu a použitie **sociálneho fondu** upravuje Kolektívna zmluva mesta. **Pre ostatné fondy nie sú prijaté a schválené zásady tvorby a použitia.**

BILANCIA AKTÍV A PASÍV

Aktíva, t.j. majetok spolu krytý pasívami, t.j. zdrojmi krytia, podľa účtovnej závierky predstavujú sumu: 55.066.784€ (r. 2016 54.921.993€). Finančná hodnota stavu a štruktúry majetku s časovým vývojom od roku 2009 je podrobne uvedená na str. 58 návrhu Záverečného účtu.

Mesto v majetkovej evidencii eviduje majetok :

- a) dlhodobý hmotný, nehmotný a finančný majetok (r.003,011,085) v celkovej hodnote r. (2016 42.084.598€) 42.319.000€.
- b) v tom nezaraďené investície (r. 009, 022) vedenú na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku v hodnote (r. 2016 1.437.025€) 1.868.198€.

Mesto zaznamenalo prírastok (r. 2016 úbytok majetku o 139.327€) o 144.791€ v medziročnom porovnaní, čo je možné hodnotiť ako pozitívny trend. Najväčšie prírastky (r. 2016 úbytky v kategórii software, ostatný a drobný NM, stavby, stroje, prístroje a zariadenia, pozemky, nedokončené hmotné investície, materiál na sklade) boli zaznamenané v kategórii nedokončené hmotné investície, ostatné finančné investície a zároveň úbytky v kategórii stavby, stroje, prístroje, zariadenia, dopravné prostriedky. Dôvody zmeny stavu majetku sú popísané v časti 3.4. Majetok mesta.

Na základe vykonanej účtovnej závierky boli rozpočtové a účtovné výsledky premietnuté do výkazu súvaha k 31. 12. 2017, predstavujú hodnotu aktív a hodnotu pasív. Každá rozpočtová a príspevková organizácia mesta zostavuje súvahu samostatne.

Na základe zhodnotenia vývoja stavu a štruktúry majetku je možné konštatovať, že klesá:

- klesá hodnota pozemkov vo vlastníctve mesta od roku 2010,
- klesá hodnota strojov, prístrojov a zariadení od roku 2009,
- klesá hodnota stavieb od roku 2015,
- jednorazovo stúpla hodnota nedokončených hmotných investícií v roku 2017 (od roku 2011 hodnota klesala) .

BILANCIA POHĽADÁVOK

Prehľad vývoja pohľadávok za roky 2010 – 2016 :

v Eur tab. č. 10

Druh pohľadávok /rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Pohľadávky z nedaňových príjmov	160 908,00	184 608,00	179 464,00	215 231,00	212 012,00	202.422,00	193.221,55	188.134,16
Pohľadávky z daňových príjmov	105 545,00	91 311,00	104 799,00	111 338,00	143 915,00	142.319,00	181.961,34	176.581,40
Poskytnuté prevádzkové preddavky a ostatné pohľadávky	169,00	1 204,00	1 214,00	1 205,00	1 225,00	10.006,00	1.204,72	1.204,72
Iné pohľadávky	4 277,00	4 277,00	4 277,00	677,00	0,00	15,74	0,0	8.788,60
SPOLU :	270 899,00	281 400,00	289 754,00	328 451,00	357 152,00	352.762,74	376.387,61	374.708,88

Z hľadiska vývoja pohľadávok je zrejmé, že klesli pohľadávky z nedaňových príjmov v lehote splatnosti o 5.087,39€, z toho komunálny odpad nárast o 4.673,09€ (r. 2016 3.501,01€), nájomné – nájomné byty pokles o 656,52€ (r. 2016 1.927,48€), nájomné a ostatné pohľadávky nárast o 6.321,32€, ostatné pohľadávky nárast o 2.722,63€. V oblasti vývoja pohľadávok z daňových príjmov poklesli pohľadávky z daňových príjmov o 5.481,91€ (r. 2016 stúpili na dani z nehnuteľnosti 39.899,25€). **Pretrvávajúci vysoký zostatok pohľadávok z daňových príjmov a nedaňových príjmov, nárast ostatných pohľadávok možno hodnotiť negatívne.**

Na základe zhodnotenia vývoja stavu a štruktúry pohľadávok je potrebné okamžite vyhodnotiť procesy, začať intenzívne a efektívne vykonávať **proces vymáhania daňových nedoplatkov, zvýšiť interné úkony v oblasti zisťovania daňových dlžníkov a výkon zabezpečovacích úkonoch u daňových dlžníkov. Efektívnym riešením môže byť vykonávanie on-line exekúcií na bankový účet a okamžité vykonanie úkonov smerujúcich k zabezpečeniu majetku dlžníka.**

BILANCIA ZÁVÄZKOV

Prehľad vývoja záväzkov za roky 2010 – 2017

v tis. Eur tab. č. 11

Druh záväzkov /rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
záväzky voči dodávateľom	122,00	946,00	296,00	239,00	240,00	1298,05	74,0	81,0
záväzky voči zamestnancom	55,00	67,00	57,00	60,00	66,00	58,20	71,0	81,0
záväzky voči poisťovniam	40,00	46,00	34,00	38,00	40,00	38,05	43,0	52,0
ostatné záväzky	134,00	11,00	8,00	20,00	30,00	1,29	228	96,0
nesplatené úvery	793,00	1 257,00	1 124,00	656,00	1 004,00	1518,55	1188,00	1065,0
SPOLU :	1 144,00	2 327,00	1 519,00	1 013,00	1 380,00	2914,14	1604,00	1375,0

Mesto eviduje záväzky v celkovej hodnote 1.375.00,0 € (r. 2016 1.604.000€, r. 2015 2.914.000€), celková výška záväzkov mesta dosiahla úroveň 10,08% (r. 2016 16,25%, r. 2015 32,63%) zo skutočných bežných príjmov za rozpočtový rok. V medziročnom období došlo k poklesu záväzkov voči dodávateľom, nárastu záväzkov voči zamestnancom, záväzkov voči poisťovniam, poklesu ostatných záväzkov.

Záväzky vyplývajúce z plnenia povinností si mesto v roku 2017 plnilo tak, ako vyplýva z ustanovenia § 7 ods. 1 zák. č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov. Mesto neeviduje záväzky po lehote splatnosti.

PREHĽAD O STAVE A VÝVOJI DLHU

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania sú upravené v ust. §17 zákona č. 583/2004 Z.z., ktoré môže použiť len na úhradu kapitálových výdavkov.

Prehľad o stave a vývoji návratných zdrojov financovania - dlhovej služby v jednotlivých rokoch:

v Eur

tab. č. 12

Ročná výška splátok / rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
istina	185 783	694 612	278 517	1 375 713	201 921	241 510	742 317	382 318
úroky	34 180	52 811	62 357	42 083	40 193	40 940	47 102	40 229
SPOLU :	219 963	747 423	340 874	1 417 796	242 114	282 450	789 419	422 547

Mesto v roku 2013 reštrukturalizovalo úverové zaťaženie mesta, prostredníctvom vyplatenia dvoch dlhodobých kapitálových úverov a jedného krátkodobého kapitálového úveru, čím sa zlepšila východisková situácia pre ďalšie rozpočtované obdobie mesta v oblasti finančných operácií a v oblasti hodnotenia celkovej zadlženosti mesta. Predčasné splatenie úverov malo vplyv aj na výšku platenej úrokovej miery. V roku 2015 mesto prijalo preklenovací kapitálový úver na rekonštrukciu verejného osvetlenia. V roku 2016 jednorazovo splatilo preklenovací kapitálový úver na rekonštrukciu verejného osvetlenia v sume 443.054€. Medziročný nárast výdavkov (r. 2016/2015) v časti úrokov bol spôsobený jednorazovým splatením úroku z kapitálového úveru, začiatok splátky úrokov úveru zo ŠFRB. U ostatných splátok úrokov došlo k medziročnému zníženiu objemu splátok. V priebehu roka 2017 došlo k vyrovnaniu medziročných rozdielov v splátkach istín úveru zo ŠFRB na výstavbu 2x 15 b. j. na sídlisku Východ, rozdielu v splátkach istín úveru na rekonštrukciu kina a rozdielu v objeme vrátených vrátok zábezpek pri verejných obstarávaníach. Medziročný pokles výdavkov v oblasti splácania úrokov z úverov v tuzemsku v sume 6.873,00 € bol spôsobený splácaním úrokov z nižších zostatkov istín kapitálových úverov mesta v príslušnom roku.

S účinnosťou od 1. januára 2017 sa zmenili **podmienky na prijatie návratných zdrojov financovania**, upravené v ust. § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z.z. a podľa citovaného ust. mesto môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

- a) celková suma dlhu mesta **neprekročí 60 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b) suma splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov **neprekročí** v príslušnom rozpočtovom roku **25% skutočných bežných príjmov** predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu, pričom platí, že obe podmienky musia byť splnené súčasne.

Podľa ust. §17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z.z. celkovú sumu dlhu obce tvorí:

- súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania vo výške 646.329€ (r. 2016 860.913€) ,
- súhrn záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov mesta vo výške 245.572€ (r. 2016 327.429€).

Celková suma dlhu predstavuje výšku 891.901€ (r. 2016 1.188.342€).

Pri investičných dodávateľských úveroch ide o záväzky, do ktorých mesto vstupuje v rámci zmluvne uzavretých obchodných vzťahov s dodávateľom tovarov, služieb a pod. Investičnými dodávateľskými úvermi sa rozumejú všetky záväzky mesta z prevzatia povinností splácať úver dodávateľa po dodaní investičného diela na základe zmluvy medzi mestom a dodávateľom.

Do celkovej sumy dlhu mesta sa nezapočítavajú záväzky z:

- pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu,
- úveru poskytnutého zo ŠFRB na výstavbu obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty,
- úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu,
- pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia,
- návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi mestom a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak mesto vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Do celkovej sumy dlhu mesta sa započítavajú záväzky:

- záväzok súvisiaci s rekonštrukciou ciest na území mesta spoločnosťou EUROVIA, a.s. v sume 573.000€ z roka 2013, začiatkom splácania v roku 2014 vo výške 81,857€ s dobou ukončenia splatnosti jednorazovej splátky 31.12.2020.

Do celkovej sumy dlhu mesta sa NEzapočítavajú záväzky z :

- dlhodobého záväzku vyplývajúceho z nájmu Prešovského samosprávneho kraja - knižnica v sume **27.059,99 €** (odpočet kúpnej ceny Provinčného domu z nájmu),
- Jozef Krulčík – Electronic v sume **17.502,70 €** (odpočet z nájmu rekonštrukcia domu na Nám. sv. Mikuláša 5),
- úveru zo ŠFRB poskytnutého na výstavbu 20-tich sociálnych bytov na ul. Levočská (areál Slobytermu) vo výške **169.718,91 €**,
- úveru zo ŠFRB poskytnutého na výstavbu bytov na sídlisku Východ – 16 bj. v sume **413.512,24 €**,
- úveru zo ŠFRB poskytnutého na výstavbu bytov na sídlisku Východ – 26 bj. v sume **513.114,15 €**,
- úveru zo ŠFRB poskytnutého na výstavbu bytov na sídlisku Východ – 4 bj. v sume **76.599,92 €**,
- úveru zo ŠFRB poskytnutého na výstavbu bytov na sídlisku Východ D4 – 16 bj. v sume **492.292,39 €** a
- úveru zo ŠFRB poskytnutého na výstavbu bytov na sídlisku Východ 2x15 bj. v sume **659.859,06 €**.

Výška nesplatených úverov zo ŠFRB k 31. 12. 2016 a dlhodobých záväzkov predstavuje hodnotu 2.369.659,36 €.

Prehľad o stave a vývoji dlhu, splátok, dlhovej službe a ukazovateľoch v zmysle § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách

v Eur

tab. č. 13

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Celková suma dlhu bez ŠFRB	470 125	401 281	935 260	793 228	658 248	525 765	656 241	1 252 596	1 518 551	1 188 342	1 065 038
Suma ročných splátok vrátane úrokov bez ŠFRB	97 789	95 278	148 759	153 914	164 161	165 027	542 014	152 545	193 872	756 492	307 736
Dlhová služba v roku vrátane ŠFRB	113 092	118 602	204 993	219 963	747 423	340 874	1 417 796	242 114	282 450	789 419	422 547
Skutočné bežné príjmy	7 351 723	7 910 844	7 919 192	7 469 587	7 770 364	7 667 601	7 889 742	8 313 501	8 913 921	9 868 401	10 562 175
Suma dlhu mesta do 60 %	6,39	5,07	11,81	10,62	8,47	6,86	8,32	15,07	17,00	12,04	10,08
Suma ročných splátok vrátane úrokov do 25 %	1,33	1,20	1,88	2,06	2,11	2,15	6,87	1,83	2,17	7,67	2,91

Na základe zhodnotenia vývoja stavu a štruktúry celkového dlhu, splátok je možné konštatovať, že výdavky na splácanie úrokov z úverov mierne klesli z dôvodu čiastočného splatenia istiny za rok 2017, avšak v tomto ešte nie je započítaný úrok z nečerpaného kapitálového úveru.

Mesto si svoje úverové záväzky priebežne plní, v roku 2017 (r. 2016 došlo k prijatiu nového úverového zaťaženia, preklenovací kapitálový úver na rekonštrukciu verejného osvetlenia vo výške 443.054,0 €, ktorý bol jednorazovo splatený) prijalo univerzálny kapitálový úver vo výške 900.000€. Na základe uvedených údajov je možné konštatovať, že Mesto je v chválitebnej finančnej

kondícií. Mesto za sledovaných 10 rokov vždy spĺňalo podmienky na prijatie návratných zdrojov financovania do budúcnosti.

Výška splateného úverového dlhu mesta Stará Ľubovňa (bez ŠFRB) v prepočte na jedného obyvateľa v jednotlivých rokoch :

	v Eur						tab.č. 14	
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Výška splateného úverového dlhu v prepočte na jedného obyvateľa	9,49	41,56	15,38	87,40	14,91	17,41	48,77	26,10

ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPEVKOVEJ ORGANIZÁCIE V PÔSOBNOSTI MESTA

Príspevková organizácia Verejnoprospešné služby, p.o. Stará Ľubovňa hospodári, spravuje a udržiava majetok mesta v súlade so zriaďovacou listinou, vykonáva hlavnú činnosť v súlade s požiadavkami mesta a podnikateľskú činnosť v súlade so živnostenským oprávnením za účelom dosahovania zisku. Príspevok pre rozpočtovú organizáciu bol predmetom schválenia mestským zastupiteľstvom v rámci Programu 3: Služby občanom ako súčasť schváleného rozpočtu mesta.

Údaje o poskytnutí príspevku na prevádzku príspevkovej organizácie

	v Eur						tab. č. 15
Hlavná činnosť	Náklady 2017	Výnosy 2017	Hospodársky výsledok 2017	Hospodársky výsledok 2016	Hospodársky výsledok 2015	Hospodársky výsledok 2014	
<i>stredisko Správa</i>	159 812,66	159 831,64	18,98	-159 812,66	16,54	665,34	
<i>stredisko Dom smútku</i>	218 384,75	218 384,75	0,00	-218 384,75	190,20	1 118,20	
<i>stredisko Verejné osvetlenie</i>	111 529,77	112 264,99	735,22	-111 529,77	386,57	3 455,22	
<i>stredisko Čistenie a údržba MK</i>	839 914,48	840 778,48	864,00	-839 914,48	57,27	3 756,13	
<i>stredisko Futbalový štadión</i>	31 612,57	31 620,32	7,75	-31 612,57	45,86	667,64	
Spolu	1 361 254,23	1 362 880,18	1 625,95	-1 361 254,23	696,44	9 662,53	
Podnikateľská činnosť			0,00				
<i>stredisko Parkoviská</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	30,85	617,76	
<i>stredisko Cintoríny a pohrebné služby</i>	73 507,53	74 057,03	549,50	-73 507,53	6 552,72	512,01	
Spolu	73 507,53	74 057,03	549,50	-73 507,53	6 583,57	1 129,77	
SPOLU HČ + PČ	1 434 761,76	1 436 937,21	2 175,45	-1 434 761,76	7 280,01	10 792,30	

Mesto poskytlo kapitálový transfer vo výške 171.735,71€ (r. 2016 254.381,14€) na akcie z Rozvojového programu mesta a obstaranie hmotného investičného majetku. Z vlastných zdrojov organizácie bol zakúpený majetok vo výške 6.319,49€ (r. 2016 20.290,10€). Príspevková organizácia vykonáva so súhlasom zriaďovateľa podnikateľskú činnosť nad rámec hlavnej činnosti, pre ktorú bola zriadená. Z príjmov podnikateľskej činnosti sú primárne hradené výdavky – náklady na vykonávanie podnikateľskej činnosti. Ziskom s podnikateľskej činnosti sa vykryva strata z hospodárenia z vlastnej činnosti. Prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi podnikateľskej činnosti a príjmami a výdavkami z hlavnej činnosti sa zúčtujú do rezervného fondu.

V zmysle ustanovení § 21 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy je príspevková organizácia, právnická osoba mesta, ktorej menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami a ktorá je na rozpočet mesta napojená príspevkom. **Na základe údajov získaných z „Výkazu ziskov a strát k 31. 12. 2017“ je možné konštatovať, že príspevková organizácia spĺňa uvedené kritérium, pretože 5,44% (r. 2016 7,52%, r. 2015 10,07 %) výrobných nákladov je pokrytých tržbami.**

Organizácia mala **uložených 7 opatrení**, s ktorými pracovala, v platnosti naďalej ostáva 5 opatrení, v rámci ktorých boli navrhnuté aj nové opatrenia. Komplexný rozbor hospodárenia príspevkovej organizácie a návrh na smerovanie spoločnosti a riešenie hospodárnosti, efektívnosti vo vybraných oblastiach a činnostiach bol predmetom pracovného stretnutia členov finančno – ekonomickej komisie a vedenia mesta dňa 20.3.2018.

PREHEAD O POSKYTNUTÝCH DOTÁCIÁCH

Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (583/2004 Z.z.) ustanoveniami uvedenými v § 7 ods. 4 umožňuje poskytovať dotácie okrem právnických osôb, ktorých je zakladateľom, aj právnickej osobe a fyzickej osobe – podnikateľovi, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území obce alebo ktoré pôsobia, vykonávajú činnosť na území obce alebo poskytujú služby obyvateľom obce za podmienok ustanovených všeobecne záväzným nariadením.

Dotácie v roku 2017 boli poskytnuté na základe platného Všeobecne záväzného nariadenia č. 44. Poskytnutie dotácie podliehalo schvaľovaniu. Dotácie vyčlenené v rozpočte podľa podmienok platného VZN schválilo mestské zastupiteľstvo v pomere 70% šport, 20% kultúra, 7% sociálna oblasť, 3% limit primátora.

Podľa údajov v záverečnom účte mesto v roku 2017 poskytlo dotácie v celkovej výške 111.000€ (r. 2016 97.000€, r. 2015 94.250€), primátor vo výške 3.000€ (r. 2016 2999,70€, r. 2015 2.799,70€), tieto sú bližšie špecifikované v hodnotenom dokumente na strane 35, 36. Použitie finančných prostriedkov každoročne podlieha priebežnej finančnej kontrole. V mesiaci január – február 2018 bola vykonaná z úrovne ekonomického oddelenia, administratívna finančná kontrola zúčtovania poskytnutých dotácií za rok 2017 u všetkých prijímateľoch finančnej pomoci.

ÚDAJE O PODNIKATELSKEJ ČINNOSTI

Mesto nevykonávalo podnikateľskú činnosť v hodnotenom roku.

FINANČNÉ USPORIADANIE VZŤAHOV

Mesto v rámci ročnej účtovnej závierky za rok 2017 finančne usporiadalo svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu. Súčasne usporiadalo finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom a tým splnilo povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 16 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov.

Finančné zúčtovanie je účtovne evidované na účtoch triedy 3 – zúčtovacie vzťahy, ktoré môžu mať kladný alebo záporný konečný zostatok a podľa toho sú vykazované v súvahe buď na strane aktív alebo na strane pasív.

Účty finančného usporiadania vzťahov podliehajú každoročne riadnej inventarizácii ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

HODNOTENIE PROGRAMOV ROZPOČTU

Zákonom č. 324/2007 Z.z. bol novelizovaný zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, kde v ust. § 4 bol doplnený nový ods. 5), ktorý uložil mestu povinnosť, rozpočet musí obsahovať zámery a ciele, tzv. program mesta. V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet na rok 2017 zostavený ako programový rozpočet; výdavky rozpočtu mesta boli alokované do príslušných programov, ktoré sa vnútorne členili na podprogramy, prvky a projekty. Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít (prac, činnosti a dodávok) má definovaný svoj zámer a cieľ, pričom zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom. Hodnotenie programov v návrhu Záverečného účtu je na úrovni slovného uvedenia plnenia či neplnenia jednotlivých programov mesta vrátane jeho prvkov a projektov. Vyhodnotenie plnenia vytýčených zámerov a dosiahnutých cieľov zabezpečuje každé oddelenie, rozpočtové spoločnosti a príspevková spoločnosť samostatne za svoj program.

Aplikácií programového rozpočtovania a spracovaniu podrobného programového rozpočtu sa venuje vysoká miera pozornosti.

Programový rozpočet bol schválený ako súčasť rozpočtu na rok 2017 s výhľadom na roky 2018, 2019. V súlade s uznesením mestského zastupiteľstva č. 406 bol monitoring plnenia programového rozpočtu k 30.06.2017 vykonaný a predložený na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 21.9.2017. Hodnotenie cieľov a merateľných ukazovateľov k 31. 12. 2017 tvorí súčasť návrhu záverečného účtu. Povinnosťou mesta bolo zmeny v prvotnom rozpočte premietnuť aj do programového rozpočtu. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že zmeny boli uskutočnené a výdavky spolu (bežné, kapitálové výdavky, FO výdavkov) sa rovnajú výdavkom spolu v programovom rozpočte.

Vyhodnotenie plnenia programov rozpočtu v rokoch 2012 – 2017

tab. č. 16

Číslo programu	Názov programu	Výdavky skutočnosť 2012	Výdavky skutočnosť 2013	Výdavky skutočnosť 2014	Výdavky skutočnosť 2015	Výdavky skutočnosť 2016	Výdavky skutočnosť 2017	% zmeny	Nárast v € -pokles v €
1	Činnosť MsZ, MsR a komisií MsZ	36 276	33 337	31 347	29 120	31 502	34 229	108,66	2 727

2	Samosprávne činnosti MsÚ	1 376 192	1 361 676	1 445 045	1 362 008	1 472 363	1 579 508	107,28	107 145
3	Služby občanom	709 047	712 171	765 082	733 035	789 905	818 763	103,65	28 858
4	Interné služby	98 016	84 722	73 171	62 300	79 948	84 356	105,51	4 408
5	Bezpečnosť	179 808	186 169	196 358	183 252	173 461	176 713	101,87	3 252
6	Menšie obecné služby a podpora regionálnej a miestnej zamestnanosti	134 054	48 410	94 892	141 376	160 027	173 654	108,52	13 627
7	Spoločný obecný úrad pre územné rozhodovanie a stavebný poriadok	86 047	88 656	102 549	93 988	120 884	127 827	105,74	6 943
8	Doprava a pozemné komunikácie	168 530	246 083	204 581	321 123	375 744	652 240	173,59	276 496
9	Životné prostredie	434 517	435 572	511 290	475 614	484 019	510 383	105,45	26 364
10	Rozvoj bývania	32 606	13 949	14 533	14 261	15 802	19 550	123,72	3 748
11	Šport a kultúra	399 918	450 085	411 086	424 370	395 365	411 368	104,05	16 003
12	Školstvo	3 816 878	3 937 693	3 956 769	4 082 209	4 480 876	4 904 450	109,45	423 574
13	Sociálne služby	147 814	159 927	250 768	212 318	200 324	248 524	124,06	48 200
	Spolu výdavky programov	7 619 703	7 758 450	8 057 471	8 134 974	8 780 220	9 741 565	110,95	961 345

ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE DOKUMENTU A ODPORÚČANIA

Dokument „Záverečný účet a výročná správa za rok 2017“ spolu s prílohami je spracovaný na požadovanej odbornej, kvalitatívnej s uvedením číselných a analytických hodnôt, doplnený o textovú časť zhodnotenia dosiahnutého stavu, príp. číselných a štatistických hodnôt so zdôvodnením vykazovaných rozdielov v klesajúcich alebo narastajúcich trendoch položiek. Hodnotenie programov rozpočtu je spracované podrobne. Hodnotenie programového rozpočtu je spracované samostatne od strany č. 9 ako súčasť záverečného účtu mesta. Dokument podáva **komplexný prehľad o štruktúrovanom použití finančných prostriedkov, navádza čitateľa uvažovať o účelovosti, hospodárnosti prípadne účelnosti vynaložených finančných prostriedkov, naplnení vytýčených zámerov, priorit a cieľov mesta a hodnotení miery uspokojenia v oblasti dosahovaných jednoročných cieľov.**

Existencia majetku a tvorba vlastných finančných zdrojov prostredníctvom výnosov z majetku by mohla viesť k znižovaniu závislosti mesta na prostriedkoch zo štátneho rozpočtu. Jednou z možností je aj efektívne využívanie majetku, s cieľom získať z neho čo najväčší prospech v podobe ekonomického, spoločenského aj územného rozvoja. Skutočnosť však poukazuje na to, že nie všetky samosprávy pristupujú k správe majetku rovnako zodpovedne.

Pri vybraných ukazovateľoch čerpania štruktúrovaných položiek rozpočtu je evidentný výsledok proklamovaných výhod programového, viacročného rozpočtovania. Hodnotenie výsledkov je zrejme zo (samo)hodnotenia plnenia programov, aktivít a viditeľné v širšom časovom kontexte, čo je vhodným nástrojom na manažérske riadenie rozpočtu mesta v dlhšom časovom období.

Spracované hodnotenie plnenia vytýčených zámerov a dosiahnutých cieľov v jednotlivých programoch, rozpracované do podprogramov a prvkov vytvorilo podmienky pre detailné

bilančné a štatistické zhodnotenie, zároveň poslúžilo ako vhodný textový opis zmeny výsledkov, výstupov. Štruktúrované aj cyklické, štatistické hodnotenia a príslušné zdôvodnenia považujem za dostatočné.

V nadväznosti na dočasne dosahovaný priaznivý vývoj daňových príjmov, odporúčam zaoberať sa procesnou reformou finančných tokov, revidovania verejných výdavkov s dôrazom na výsledkovú konečnú účelovosť, pridanú hodnotu a budúcu účelnosť. Vhodným nástrojom sa javí spracovanie analýzy finančného zabezpečenia zdrojov a na základe toho stanovenie priorit, ktoré budú východiskom pre jednotlivé programy.

Na základe výsledkov hospodárenia z finančného plnenia rozpočtu mesta a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie Verejnoprospešné služby **odporúčam zaoberať sa mestskému zastupiteľstvu, primátorovi mesta v odbornej diskusii a prijať konkrétne úlohy zamerané na :**

- *vyhodnotenie výstupov inventarizačnej súhrnnej správy a prijatie opatrení súvisiacich so zrealizovaním stavu a spôsobu získania/odpisovania, triedenia stavu majetku mesta,*
- *vyhodnotenie stavu a pohyb majetku (minimálne 1 x ročne) na jednotlivých účtoch (priebežný zostatok účtu) a prijať opatrenia súvisiace s oceňovaním majetku a záväzkov reálnymi hodnotami,*
- *dôsledné určenie spôsobu členenia výdavkov, účtovania a zápočtu dlhodobej pohľadávky z prenájmu, ktorá je posudzovaná ako bežná údržba, príp. technické zhodnotenie budovy,*
- *v oblasti zmeny/ochrany vlastníctva majetku mesta zvýšiť mieru ochrany majetku mesta a verejného záujmu formou prijímania predkupného práva, práva spätnej kúpy, zriaďovania vecného bremena, vydávania záväzných stanovísk na plánovanú výstavbu s obmedzenou časovou platnosťou, príp. nesúhlasných stanovísk, prijímania záväzných stanovísk na vstup a použitie pozemkov s dôslednou identifikáciou určujúcich podmienok a pod., vyzývať povinných v zmysle zmluvy o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena na vecné plnenie zmluvy,*
- *viazanie rozpočtových prostriedkov %-ným stanovením, schvaľovaním výdavkov v jednotlivých programoch, ktoré sú prioritné pre príslušný rozpočtový rok v oblasti tvorby a riadenia programového rozpočtu,*
- *prijímanie štrukturálnych zmien v oblasti zvyšovania a tvorby vyššieho prebytku bežného a kapitálového rozpočtu, o.i. aj za účelom znižovania vlastných výdavkov a zvyšovania vlastných príjmov,*
- *d'alsie hľadanie disponibilných finančných prostriedkov mesta vyplývajúcich zo štrukturálnych zmien činnosti mesta a obchodných spoločností, prerozdelenia činností vykonávaných v rámci príspevku príp. obchodnej činnosti mestských spoločností,*
- *rozpočtovanie zvýšeného objemu finančných prostriedkov z vlastných a cudzích príjmov bežného rozpočtu na rozvojové programy mesta (nie do bežnej spotreby),*
- *venovanie väčšej pozornosti majetku mesta, ktorý nie je intenzívne využívaný a negeneruje dodatočné nedaňové príjmy,*
- *zvýšenie aktivity v oblasti tvorby vlastných nedaňových príjmov mesta,*

- *zvyšovanie efektivity a účinnosti vymáhania daňových nedoplatkov a vo väčšej miere uplatňovanie sankcií v daňovom konaní,*
- *zvyšovanie vlastnej aktivity a úkonov v oblasti identifikácie daňových dlžníkov, zabezpečenie a vymáhanie daňových aj nedaňových nedoplatkov, intenzívne uplatňovanie opatrení súvisiacich so zabezpečením pohľadávky,*
- *obstaranie tovarov a služieb v zmysle zákona o verejnom obstarávaní cez elektronické verejné obstarávanie za účelom optimalizácie bežných a kapitálových výdavkov,*

- pokračovania obstarania nových zmluvných taríf na komoditu plyn, v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, za účelom prínosu benefitov v najväčších výdavkových položkách rozpočtov organizácií,
- dôslednú prípravu, spracovanie a kontrolu stavebného položkového rozpočtu stavebného diela pre zodpovedné plánovanie finančných prostriedkov, za účelom predchádzania nezrovnalostí pri plnení programového rozpočtu mesta, resp. identifikácie možných neoprávnených výdavkov projektu,
- prijatie štatútu a funkčnej náplne, v oblasti spôsobov rozhodovania a kreovania dislokačnej komisie ako poradného orgánu mesta,
- zavedenie benchmarkov – kvantifikácia merateľných ukazovateľov, definovanie zmluvy o zabezpečení výkonov prác vo verejnom záujme so všetkými obchodnými spoločnosťami príspevkovou spoločnosťou mesta,
- zverejňovanie zmlúv a faktúr obchodných spoločností a príspevkovej spoločností prostredníctvom webového sídla spoločností, príp. náhradným spôsobom,
- uplatnenie väčšej osobnej zainteresovanosti vedúcich oddelení a konateľov obchodných spoločností ako aj jednotlivých správcov kapitol príjmovej a výdavkovej časti programov rozpočtu pri tvorbe, napĺňaní, správe a čerpaní programového rozpočtu mesta za účelom vytvárania dostatočných vlastných (nie dlhových) finančných zdrojov pre ďalšie zhodnocovanie majetku a rozvoj mesta,
- riešenie zmluvných vzťahov, napr. pracovný pomer alebo obdobný právny pomer členov dozorných rád obchodných spoločností vo vzťahu ku obchodnej spoločnosti,
- rozšírenie zodpovednosti a decentralizácia riadenia obchodných spoločností formou účasti a zainteresovanosti poslancov mestského zastupiteľstva,
- presadzovanie a zavádzanie takých finančných nástrojov pre samosprávu, ktorými sa bude zvyšovať miera ich samofinancovania meraná pomerom vlastných príjmov vrátane bežných transferov k bežným výdavkom,
- zväznenie zavedenia sociálnych aspektov verejného obstarávania za účelom podpory rozvoja miestnej ekonomiky (jeden z možných princípov, ktorý poskytuje zákon o verejnom obstarávaní),
- tvorbu, spracovanie a prijímanie strednodobých a dlhodobých plánov v oblasti rozvoja infraštruktúry mesta,
- presadzovanie vypracovania ďalšieho postupu výstavby líniových stavieb s dôrazom na rozostavané stavby kanalizačných a vodárenských sústav vrátane komplexného spôsobu ich financovania nielen z fondov EÚ, ale aj zo štátneho rozpočtu,
- alokáciu vlastných finančných prostriedkov v rámci Programu 10 Rozvoja bývania na financovanie technickej infraštruktúry v oblasti vytvárania technických podmienok na individuálnu bytovú výstavbu,
- zintenzívnenie komunikácie a dôslednejšieho uplatňovania akcionárskych práv v Podtatranskej vodárenskej spoločnosti, a.s. za účelom posilňovania kapacít, príp. vytvárania nových inžinierskych sietí.
- aktívne vykonávať úkony smerujúce k vysporiadaniu pozemkov pod stavbami v súlade so zákonom č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

- vybudovanie vnútorných mechanizmov a pravidiel umožňujúcich rozhodovanie na základe najvyššej hodnoty za verejné peniaze, vyhodnotenie efektivity prijímaním rozhodnutí súvisiacich s nakladaním majetku mesta a posudzovaním aj v širších súvislostiach a v dlhšom časovom období,
- presadzovanie zavádzania kvalitatívnych prvkov do systému normatívneho financovania,
- optimalizáciu siete základných škôl a školských zariadení, za účelom posilnenia a využívania výhod z koncentrácie infraštruktúry,
- prípravu na ukončenie dotačného programového obdobia 2013-2020 _ všetky výdavky schopný financovať z vlastného rozpočtu, bežné výdavky v plnom rozsahu z vlastných zdrojov, kapitálové _ hľadať dodatočné zdroje v štrukturálnych zmenách rozpočtu (nie v predaji majetku),
- využitie údajov akruálneho účtovníctva za účelom hľadania najvyššej hodnoty za peniaze.

ZÁVER

Záverečný účet Mesta Stará Ľubovňa za rok 2017 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona č. 583/2004 Z.z. a **obsahuje všetky povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**

Návrh Záverečného účtu Mesta Stará Ľubovňa za rok 2017 bol podľa § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 č. 583/2004 Z.z. **predložený na verejnú diskusiu dňa 15. marca 2018 teda v zákonom stanovenej lehote spôsobom v meste obvyklým.**

Riadna účtovná závierka k 31.12.2017 a hospodárenie Mesta Stará Ľubovňa za rok 2017 boli overené audítorom tak, ako to ukladajú ust. § 9 ods. 4 zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení a ust. § 16 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Súhlasím, aby sa prerokovanie dokumentu Záverečný účet a výročná správa za rok 2017 uzatvorilo podľa ust. § 16 ods. 10 písm. a) zákona č. 583/2004 Z.z. územnej samosprávy s výrokom „celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad“.

V Starej Ľubovni, dňa 4.4.2018

Ing. Ján Š i d l o v s k ý
hlavný kontrolór